

Užitečné rostliny

Podběl obecný

foto Martin Drápalík

Užitečné rostliny

Popenec břechtanovitý

Naše stromy a keře

Olše lepkavá

Skauting v Evropě

ISLAND

Rozloha: 102 819 km²

Počet obyvatel: 267 000

Hlavní město: Reykjavík

**Bandalag íslenskra skáta
(Icelandic Boy and Girl Scout
Association)**

Počet skautů a skautek: kolem 5000

www.scout.is

Popenec břečťanovitý

(*Glechoma hederacea*)

10 až 40 centimetrů vysoká bylina z čeledi hluchavkovitých. Je to vytrvalá rostlina. Chlupaté dlouhé plazivé lodyhy kořenují v uzlinách. Listy jsou ledvinité nebo srdčité okrouhlé. Kvete v březnu až červenci fialovými pyskatými kvítky, které příjemně voní.

Popenec je často považován za plevel. Roste hojně na rumišťích, v křovinách, na polích, zahradách a podél cest od nížin až do hor. Lístky i květy je možno použít jako koření do polévek a salátů, v lidové kuchyni je známý jako součást velikonoční nádivky.

Popenec je také léčivá bylina.

Aleitaan

Podběl obecný (nebo lékařský)

(*Tussilago farfara*)

Rostlina 10 až 15 centimetrů vysoká, za plodu až 50 cm. Vytrvalá bylina s dlouhými dužnatými plazivými oddenky, ze kterých vyrůstají pupeny dvojího typu. Z květních pupenů vyrůstají začátkem března šupinaté stonky se žlutými květy. Květy (až 300) jsou složeny v úboru – samičí tvoří paprsky, samčí uprostřed terče jsou trubkovité. Teprve po odkvětu vyrážejí velké (až 20 cm) listy s dlouhými řapíky, na rubu šedoplstnaté. Hojný podél cest, v příkopech, na rumišťích, v lomech, na pastvinách. Je léčivý, květy se sbírají v březnu a dubnu, listy od konce května do července. Odvar květů či listů se používá jako pomocný lék při chorobách dýchacích cest k usnadnění odkašlávání.

Aleitaan

Island

První známky skautingu se na Islandu objevily v roce 1911, kdy Ingvar Ólafsson „přivezl“ skauting z Dánska a založil první skautský oddíl. První dívčí oddíl se objevuje v roce 1922. Oddělené organizace vznikly v roce 1924 chlapecká a v roce 1939 dívčí; v roce 1944 se spojily do jedné pod názvem Bandalag íslenskra skáta. Všechny oddíly jsou otevřené jak pro chlapce, tak i pro dívky. Kolem 50% skautů žije v Reykjavíku. Islandští skauti jsou členy WAGGGS i WOSM.

Národní skautská základna se nachází v Úlfjótivatn, kde se koná většina kurzů pro vedoucí a další aktivity. Na Islandu působí také skautské záchranné týmy, které mají asi 1600 členů. Island je velmi aktivní na mezinárodní úrovni, každé tři roky pořádá národní jamboree otevřené i účastníkům z jiných zemí.

Aleitaan

Olše lepkavá (*Alnus glutinosa*)

Strom dorůstající výšky 25 až 35 metrů a tloušťky kmene až 70 centimetrů. Kvete v březnu a dubnu. Listy jsou na špičce uťaté nebo vykrojené, dvakrát nepravidelně pilovité. Na rubu jsou lysé, v mládí lepkavé. Samčí jehnědy jsou dlouhé a převislé, samičí vzpřímené. Plody jsou křídlaté nažky v zdřevnatělých nerozpadavých šištících. Kůra, v mládí zelenočerná, se později mění v rozpukanou šedohnědou borku.

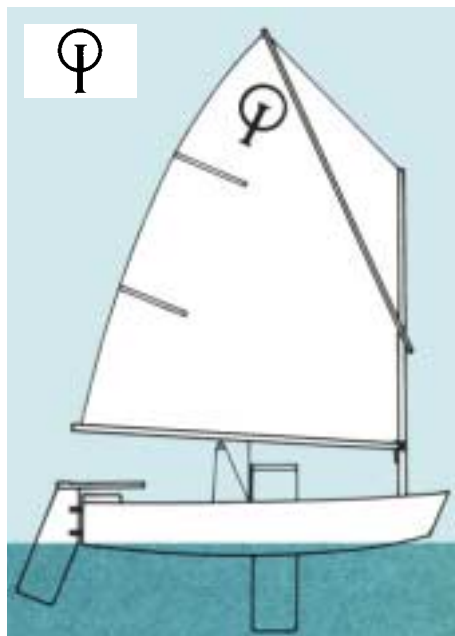
Olše lepkavá je rozšířena po celé Evropě, zasahuje přes Skandinávii až daleko na Sibiř. U nás je dřevinou nížin a pahorkatin do nadmořské výšky asi 700 metrů. Nejlépe roste na vlhkých půdách u potoků a řek, kde vytváří význačné společenstvo – olšiny. Dřevo je žlutočervené, měkké, lehké, dobře štípatelné, málo pružné a pod vodou trvanlivé.

Aleitaan

Sportovní plachetnice

Sportovní plachetnice

Sportovní plachetnice

Sportovní plachetnice

OPTIMIST

Nejmenší mezinárodní třída ploutvových jachet, určená kategorii žáků do patnácti let (vhodná i pro vlčata a žabíčky). Velmi oblíbená. Zkonstruoval ji Američan Clark Mills v r. 1948. Trup má ploché dno vyrobené z libovolných pryskyřic, stěžeň není připevněn na pevně, ploutev je zasouvací („káča“). Oplachtění lugrové.

Celková délka 2,30 m
Šířka 1,13 m
Ponor 0,10 m
Ponor s ploutví 0,80 m
Výška stěžeň 2,35 m
Plachta 3,50 m²
Celková váha 35 kg
Znak třídy: monogram složený z prolínajících se písmen O a P

FINN

Jednočlenná posádka. Roku 1950 jej zkonstruoval Švéd Richard Sarbyego pro olympijské hry 1952 ve Finsku (odtud název Finn). V olympijských soutěžích získal ihned uznání a používá se dodnes. Trup s okrouhlým dnem a ploutví se zhotovoval původně ze dřeva, později z libovolného materiálu. Oplachtění bermudské.

Celková délka 4,50 m
Šířka 1,51 m
Ponor 0,15 m
Ponor s ploutví 0,85 m
Výška stěžeň 6,90 m
Plachta 10 m²
Celková váha 145 kg
Znak třídy: dvě rovnoběžné vlny

FD

Flying Dutchman (Létající Holanďan)

Je považován za nejrychlejší jednotrupou olympijskou třídu. Byl zkonstruován Holanďanem Uus Essenem pro dvojjmennou posádku, na Olympijských hrách byl poprvé použit v r. 1960. Má bermudské oplachtění, používá spinakr. Posádka používá k vyvážení trapézové hrazdy.

Celková délka 6,05 m
Šířka 1,70 m
Ponor 0,15 m
Ponor s ploutví 1,10 m
Výška stěžeň 7,30 m
Hlavní plachta 10,80 m²
Kosatka (genua) 8 m²
Spinakr 18 m²
Celková váha 165 kg
Znak třídy: písmena FD

STAR

Nejstarší z dosud startujících olympijských tříd. Zkonstruována Američanem Francisem Sweisguthem v r. 1911, s pozdějšími úpravami se na Olympijských hrách užívá od r. 1932. Je to kýlová šalupa s bermudským oplachtěním. Pro dvojjmennou posádku.

Celková délka 6,93 m
Šířka 1,73 m
Ponor 1,02 m
Výška stěžeň 10,10 m
Hlavní plachta 19,19 m²
Kosatka 5,80 m²
Celková váha 671 kg
Znak třídy: pěticípá hvězda

